

ವಾರ್ತೆ

ఒక్కసారి కూడా నువ్వు కార్యాచరణకు పూనుకోకుండా
లక్షల సార్లు ఆలోచించడం వల్ల ప్రయోజనం ఉండదు.

-గురునానక్

కృత్రిమ మేధ వికటాట్టహాసం!

[illegible]

పాత జిబ్బిడి చెప్పే నూచనలు, విన్నపాలను అభిప్రాయాలను నమ్మి తల్లిదే చంపేశాడు. ఉద్యోగం చందలాక చాలో జిబ్బిడితో కూర్చోవేను వేస్తూ మానసిక అభిజ్ఞ గుర్రయ్య వాడు. కనికెక్కిన నగరంలో స్టేషన్ ఎరికే అనే ఇంజనీర్ ఆచరణతో తల్లిమీద దేసేపంపెంచుకున్నాడు. క్రమల ప్రపంచంలో బలికేవాడు. తనకు మానసిక ప్రపథన బాకో దేని నానిగా క్లిటికరించి తల్లి తనను వాళ్ళ చేయబోతోందని నమ్మేవాడు. అల్లిన దోషిగా ఎంచాడు. వివిధ శ్వాస వరకు తనతోనే ఉండానని చాలో జిబ్బిడితో చెబుతూ వున్నతల్లికి అదేగతాని. దుష్టశక్తుల విషయంలోనూ చాలో జిబ్బిడి నలవూ తీసుకునేవాడు. అలా జరుగుతున్న సమయంలో ఒక రోజు తల్లిని వివరతంగా ఆనువరిచి తానూ గాయం చేసుకున్నాడు. తరగాన ఆసుపత్రిలో తల్లి పనిపొయింది. ఎవ ప్రభావంలో అతనిలో తొలి వాళ్ళగా భావిస్తున్నారు. ఆర్థికవిషయలో ఇంబ్లిజెన్స్ ఎంతటిదుష్ట భావాలను అందచేస్తుందో దీనినితల్లి తెలుస్తోంది. ఇతకు ముందు కృత్రిమ మేధతో తయరవు తేలిన ఒక ప్రక్రియ క్లాడిబెన్సు మార్పుచేయాలని మానస సందర్భంలో దాని రూపకర్త ఖాక్ మెయిలింగ్ గురయ్యాడు. చాలో జిబ్బిడి కారణంగా నమాజంలో దుష్టతల్లికి ఎంచుకున్ననగల లులు, వికృత రాహులు బయటపడే పొరలు భ్రష్టతకు ముప్పు ఏర్పడే ప్రమాదముంది. మానవుల మధ్యఆత్మీయ రక్తసంబంధాలు పట్ల అనుమానం వచ్చే సమస్యలే విధంగా వాళ్ళోకి రావచ్చునని జరిగితే చేస్తే సమస్యలు ఇలాగే ఉంటాయి. వీటిపై మళ్ళీ యుద్ధం చేయాలి వస్తుందేమో. ఎవెన్న మానసిక శిక్షణలను అంశాన్తే రాలాది వివరణలు, సూచనలు, ఇవ్వకర్తదీని స్పాన్టివోరు న రాహులింపదదం ఎంచుకును. జిబ్బిడి 4.03వర్ష వివిధగామలంబాపాతలకు ముప్పు ఉందని తెలిసినా లాభాధ్వన కోసం ఎ.పెన్ ఎవనంద్రు ఆ మాదిరి గూలగాతాని పాల్వడివలెనని బాధిత వ్యక్తరూపం తనవలెను వగణనలోకి తీసుకొని భవిష్యత్ రూపకల్పనలో లోవాలు లేకుండా చూసుకోవాలి. ఒక విప్లవాత్మక సంతకంగా భావిస్తున్న ఆర్థికవిషయలో కూడా విప్లవాత్మక దృక్పథ మైన మేధ అభివృద్ధి చెందినా మానవ మేధతో బోడివడదేదని వ్యక్తం చేస్తున్నారు. సరికాదు అన్నారు. ఆశాభావాన్ని ఎవరూ కాదనలేదు. ప్రాజెక్ట్ గా చూస్తే కృత్రిమ మేధ సమాజంలో ఎన్నోమోసాలకు కారణభూతమవుతోంది. దాని దుర్వినియోగం మొదలైంది. మనిషిని కృత్రిమ మేధ మింగిమలగడన్న ఆలోచన తలెత్తిన సరికి సమాజని నిర్మాతవోతోందని. సమాజ శ్రేయస్సుకోసం ఉదయోగపడుతున్న కృత్రి మేధ మానవ విశాసాన్ని ఒక ఆయుధంగా తయరేయడందే ఎవరూ వచ్చినవరేదు. ఒకవట్ల కృత్రిమ మేధవనన ఎన్నో లాభాలు లభించేవి. కానీ సమాజ సృజనాత్మకతను మిరియింది. లేదు. బాన ఎన్నో అద్భుతాలు వెలుగుచున్నాయి.

అపొనిస్టాన్‌లో ప్రకృతి ఆగ్రహం, మానవ విషాదం

అష్టానిస్థాకే ఈ విషాద వలయం నుండి యుజుషదలాలంటే కేవలం అత్యవసర సహాయం సరిపోయి, అలంకారాత్మకం సమాజం ద్వీపకాలికంగా, పూర్వాభ్యుదయంగా సహాయం అందించాలి. సాంఘిక ఇబ్బతలను, ముఖ్యే కాకుండా, భౌతకంపాలను తట్టుకునే నిర్మాణ వర్తకాలను, తక్కువ ఖర్చుతో కూడిన సాంకేతికతలను వారికి వరిచేయడం చేయాలి. ఉదాహరణకు, బలంగా ఉండే సేదల నిర్మాణాలు లేదా ఉక్తు వర్తకాలను ఉడమోగించడం. భౌతకాల నగరంపై ప్రజలకు అందుబాటుగా పాస్పర్తిల జాకీ వేసే వ్యవస్థలను ఏర్పాటు చేయాలి. సహజ సమర్థుల బృందాలకు జీత్య జన్యదం, నియమ సమకర్తృదం, అత్యవసర సామగ్రిని నిల్వ చేయడం వారి అవసరం. సాంకేతిక, గ్రామీణ, ఇతర సంస్థల ద్వారా భౌతకంపాల సమయంలో ఎలా వ్యవహారంవాలో ప్రజలకు తెలియజేయడం, వివేచన నిర్వహణ ప్రజాశీకలను రూపొందించడం ముఖ్యం. అష్టానిస్థాన ప్రభుత్వం అలంకారాత్మకం సహాయానికి తీరిగినబంధులను ఏర్పరచుకోవాలి, వివేచన నిర్వహణకు అవసరమైన అక్షర, సాంకేతిక సహాయాన్ని పొందాలి. ఈ విషయంలో ప్రపంచ దేశాలు కూడా సహకరించాలి.

రెండువేల ఇరవై ఐదు అగస్టు 31న తూర్పు అష్టాన్ని స్థాలోని వక్రీత ప్రావిన్స్ ను ఒక భయంకరమైన భూకంపం కుదిపేసింది. దీని తీవ్రత రిక్టర్ స్కేల్ పై 6.0 గా నమోదైంది. ఈ భూకంపంలో 800 మందికి పైగా ప్రజలు చనిపోయారు. వేలాది మంది గాయపడ్డారు. వారి నివాసాలు ధ్వంసమయ్యాయి. ఇలాంటి భూకంపాలు ఇతర దేశాల్లోనూ భయపరచాయి. కానీ అక్కడ ప్రాణనష్టం అంత పెద్ద సరికంటే ఉండదు. ఎందుకు? దీనికి కారణం అక్కడ నిర్మాణాల నాణ్యత. భూకంపాలు తరచుగా వచ్చే జపాన్, చీలి, టర్కీ వంటి దేశాలు కలిసివున్న భవన నియమావళి విచిత్రమైనాయి. నాధారణ గృహలు కూడా భూకంపాల అజ్ఞిదీప తీట్లుకునేలా నిర్మించబడతాయి. కానీ అష్టానిస్థాన్ లో పరిస్థితి విరుద్ధం. గ్రామంలో ఎక్కడ ఇళ్లు మట్టిమన్ను మట్టి ఇటుకలు, గడ్డిపేతల రక్తాత్మక కట్టబడతాయి. ఒక్క ప్రభుత్వం నాలు, మొత్తం గౌడ కూలితోనే నిర్మించింది. ఇలాంటి బలహీన నిర్మాణాల వల్లనే తనవలె తీవ్రత గల భూకంపం కూడా వేలాది ప్రాణాలను బలి తీసుకునిపోయింది. అష్టాని స్థాన్ ఒకప్పుడు గొప్ప నాగరికతకు నిలయం. దీని దశా శతాబ్దాల అది యుద్ధాలు, ఘరరణలు, మానవతా సంక్షోభాల కుంభం వాస్తాల్లో చిక్కుకుంది. ఈ మానవ నిర్మిత విలసిల్లుల అ దేశ ప్రజల జీతాంతాను మరింత దుర్భరం చేస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా, భూకంపాలు అష్టానిస్థాన్ భౌగోళిక పరిస్థితి లలో ఒక భయంకరమైన సత్యంగా మారాయి. 2025 అగస్టు 31న తూర్పు అష్టానిస్థాన్ లో భూమిపించి భూకం పం కేవలం ఒక ప్రత్యక్ష వైపరీత్యం కాదు. అది భూగర్భ శక్తులు, బలహీనమైన పాలన, తీవ్రమైన పేదరికం కలగలిపి సృష్టించిన ఒక భయంకరమైన విపాదం. అష్టానిస్థాన్ భూకంపాలకు నిలయంగా ఉండడానికి ప్రధాన కారణం అది ఆనాధారణ భౌగోళిక స్థానం. ఈ దేశం ప్రపంచంలో అత్యంత క్రియశీల డిస్కాన్స్ ప్రాంతాలలో ఒకటైన భారత, యురేషియన్ టెక్టోనిక్ ప్లేట్ల మధ్య ఉంది. భారత ప్లేట్ నిరంతరం ఉత్తరం వైపు కదులుతూ, యురేషియన్ ప్లేట్ తో బలంగా ఢీకొంటోంది. ఈ నెమ్మదిగా జరిగే ఘరరణ వల్ల హిమాలయాలు వంటి పర్వతాలు ఏర్పడ్డాయి. ఈ ప్రక్రియ వంటికి కొనసాగుతూ ఉన్న ఈ ప్లేట్ల మధ్య నిరంతర అజ్ఞిదీ పంకుతున్నాయి ఒక్కసారిగా విడుదలైతేన్నప్పుడు భూకంపాలు సంభవిస్తాయి. అష్టానిస్థాన్ లోని హిమాలయాలు పర్వత శ్రేణులు, పాస్టాన్స్ వైపు ఉన్న చువన పాల్వే మంటిపి అ ఒకటికీ ప్రధాన కేంద్రాలు. 2025లో సంభవించిన భూకం పం కేవలం 6.0 తీవ్రత ఉన్నప్పటికీ, దీని ప్రభావం అని

డి జె మామన రావు

రంగా ఉండటానికి కారణం దాని తక్కువ లోతు, సాధారణంగా భూకంపాలు భూమి లోపల చాలా లోతులో సంభవిస్తాయి. కానీ ఈ భూకంపం కేవలం 810 కిలోమీటర్ల లోతులో సంభవించినదంతో దాని శక్తి భూమి ఉపరితలంపై నేరుగా వ్యాపించి తీవ్రమైన ప్రకంపనలను సృష్టించింది. ఇది ఇళ్లు, రోడ్లు, ఇతర నిర్మాణాలపై విధ్వంసకర ప్రభావాన్ని చూపింది. భూకంపం ప్రత్యేతి వైపరీత్యం కావచ్చు కానీ ప్రాణనష్టం, ఆర్థిక నష్టం ఎక్కువగా ఉండటానికి

ప్రధాన కారణం మానవ వైఫల్యం. దశాబ్దాలుగా కొనసాగుతున్న అతంత్యరద్వైత, రాజకీయ అస్థిరత, ఆర్థిక క్షీణత వల్ల అవ్వానిస్థాని బాగా బలహీనపడింది. దీనివల్ల దేశంలో మౌలిక సదుపాయాలు పూర్తిగా కుప్పకూరాయి. అవ్వానిస్థానోని చాలా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఇళ్లు మట్టితో, మట్టి ఇలుకులతో నిర్మించినవి. వీటిపై పటిష్ఠం చేయని రాళ్లతో నిర్మించబడ్డాయి. ఈ రకమైన నిర్మాణాలు భూకంపాల వల్ల వచ్చే ప్రకంపనలను తట్టుకోలేవు. భూకంపం రాగానే అవి క్షణాల్లో కూలిపోయి, నిద్రలో ఉన్న ప్రజల ప్రాణాలను హరించాయి. భూకంపాల ప్రమాదం ఉన్నప్పటికీ, వాటిని తట్టుకునే నిర్మాణ ప్రమాణాలు అమలులో లేకపోవడం ఈ విధ్వంసానికి ప్రధాన కారణం. భూకంపం సంభవించినప్పుడు సహాయక చర్యలు చేపట్టడానికి ఒక పటిష్ఠమైన, సమన్వయ వ్యవస్థ అవ్వానిస్థానంలో లేదు. తాజానీ ప్రభుత్వం అంతర్జాతీయ సహాయం నుండి చేరుపడటం వల్ల సహాయం అలభ్యంగా చేరుకుంది. అలాగే, దేశంలోని కొందరంతా, దుర్గమైన రహదారులు సహాయక బృందాలు పుటూరు స్థలానికి చేరుకోవడానికి అడ్డంకులుగా మారాయి. శిథిలాలు కింద చిక్కుకున్న వారిని రక్షించడానికి అత్యంత కీలకమైన మొదటి కన్నీ గుంటలు పుడగా అయ్యాయి, ఫలితంగా ప్రాణనష్టం మరింతపెరిగింది. 2025 భూకంపం

పాపాన్నిస్థానము కొత్త కాదు. ఈ దేశ చరిత్ర అనేక విధ్వంస కర భూకంపాల జ్వరావృతనే నిండి ఉంది. 1998 తఖిర భూకంపం ఉత్తర అఫ్ఘానిస్తాన్‌లో సభవించిన దాదాపు 4,000 మందిని బలిగొంది. ఇది గ్రామీణ ప్రాంతాల ప్రజలను ఎంతగా ప్రమాదంలో ఉన్నారో ప్రపంచానికి తెలియజేసింది. 2005 హిందూమత భూకంపం అఫ్ఘానిస్తాన్‌లో సభవించింది, పాపాన్నిస్థ, భారతదేశం వరకు ప్రభావం చూపింది. మరణాల సంఖ్య పెద్దగా లేకపోయినా, ఈ భూకంప తీవ్రతకు ఆ ప్రాంత ప్రమాద స్థానిని స్పష్టం చేసింది. 2022 పక్తికా భూకంపం 2025 నాటి భూకంపంలాగా తక్కువ లేకుండా సభవించి 800 మందికి పైగా ప్రాణాలను బలిగొంది. 2023 హెరత్ భూకంపం అఫ్ఘానిస్తాన్ పశ్చిమ ప్రాంతాన్ని డెక్లెయిన్, వేదాది మంది ప్రాణాలను పోల్చింది. ఈ భూకంపాలు అఫ్ఘానిస్తాన్ ప్రజలకు సహజ విపత్తు అనిదీ చేశాయి కానీ ఆ తర్వాతవర పరిస్థితి కాదని అదీ వారి జీవితంలో ఒక నిరంతర భాగాన్ని సృష్టం చేశాయి. అఫ్ఘానిస్తాన్ ఈ విపాద వలయం నుండి బయటపడడాంటే ప్రపంచం తత్వవంత సహాయం నిరవిచ్ఛం. అంతర్జాతీయ సమాజం దీర్ఘకాలికంగా, వ్యూహాత్మకంగా సహాయం అందించి, నిర్మాణం జరుపడం, మట్టితో కాకుండా, భూకంపాలను తట్టుకునే నిర్మాణ పద్ధతులను, తక్కువ ఛార్జుతో కూడిన సాంకేతికతలను వారికి పరిచయం చేయాలి. ఉదాహరణకు, బలంగా ఉండే కలప నిర్మాణాలు లేదా ఉక్కు పట్టాలను ఉపయోగించడం. భూకంపాల గరించి ప్రజలకు ముందుగా హెచ్చరికలు జారీ చేసే వ్యవస్థలను ఏర్పాటు చేయాలి. సహాయక బృందాలను శిక్షణ ఇవ్వడం, నిధులు సమకూర్చడం, అత్యవసర సామగ్రిని నిల్వ చేయే డం డాల్గా అవసరం. పాఠశాలలు, గ్రామాలు, ఇతర సంస్థల నిర్మాణ భూకంపాల సమయంలో ఎలా వ్యవహరించాలో ప్రజలకు తెలియజేయడం, విపత్తు నిర్మాణ ప్రణాళికలను రూపొందించడం ముఖ్యం. అఫ్ఘానిస్తాన్ ప్రభుత్వం అలంత్యాతీయ సమాజంతో తిరిగిసహాయం ఏర్పరచుకోవాలి, విపత్తు నిర్వహణకు అవసరమైన అర్థిక, సాంకేతిక సహాయాన్ని పొందాలి. ఈ విషయంలో ప్రపంచ దేశాలు కూడా సహకరించాలి. 2025 ఆగస్టు 31న సభవించిన భూకంపం కేవలం ఒక విపత్తు కాదు, ఇది అఫ్ఘానిస్తాన్ ప్రజల నిరంతర భారాలకు ఒక దర్శణం. ఈ విపాదం నుండి ప్రపంచం పాఠాలు నేర్చుకొని, అఫ్ఘానిస్తాన్‌కు భవిష్యత్తులో వచ్చే భూకంపాలను తట్టుకునేలా బలం చేశామన్నారు. లేకపోతే, భౌగోళిక శక్తులు మానవ ముగ్ధులంతటా కలిసి రికార్డు అనేక విపాదాలను సృష్టించిన ఉదాహరణ.

భూమి 'కేంద్రం'గా పోరాటాలు ఇంకెంతకాలం?

దు స్నేహాదీకి భూమి నిసారం ఎలా వున్నా అందరికీ భూమి నమానంగా దక్కాలి. భూమి అన్నది అత్తు గౌరవానికి ప్రతీక. రాష్ట్రాంగంలాంటి పేర్లున్న భూమి అందరికీ భూమి సేద్యం చేసుకొని ఉపాధి పొందాలని, నిర్దేశించినవన్నీ జీతీ అయితేయిండా అలాంటిదిగా చేసుకోవాలి. ఎన్ని ఉద్యమాలను జరిగిన భూమి వంశ్త ఆ పోరాటాలు సాగుతున్నాయి. భూ నిసారమే ఉద్యమాలకు ఉపనిష్ఠాస్థానం. పేదలను కడలిస్తున్నాయి. భారత రాష్ట్రాంగం నిర్మాత భారత రత్న డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్ చెప్పిన మాలిలను మననం చేసుకోవాలి. భూమిని జాతీయం చేయాలని ఎళ్ల క్రితం అంబేద్కర్ చెప్పారు. ఇది నిజం అయింది. అవతతేనా? అని... బుద్ధి జేపులు ప్రమ జేపులు, ఆలోచనపరులు ప్రతిమకులు, వీక్షణీయులు చేసుకోవాలి. ఎవరికి అందరికీ భూమి ఎందుకు దక్కాలి, భూ మనము నాకు. నేనే జమిందారున్నా. నేనే భూస్వామిని, కష్ట జేపులు అలానే వుండాలి అలా. మానవ వ్యవస్థానిక ఎవరు మార్పుగలరు. భూమి అందరికీ వుండాలి. వ్యవసాయం వంటివి గట్టుభూమి దర ప్రభుత్వాల చేతిలోవుంది. రైతులు వండించిన వంటపై 50 శాతం ఆదనం భూమి భాగం చేసిన నిధానికే వుండవలసి అయితే అవతతేనా యానీ అలాన్ని అభివీరించాలి. రాష్ట్రంలో, దేశంలో, ప్రపంచంలో ఏ పోరాటాలు జరిగిన భూమి కేంద్రంగా సాగుతున్నాయి. ఎన్నీలు, ఎన్.టి.లు గిరిజనులు, ఆదివాసులు, గౌరవం ఇతర వర్గాలు భూమిని నిజమైన బ్రతుకు అందరికీ లాగున్నారారు. ఒక వనిశికి నగలుగా ఎంత భూమి ఉండాలి అన్నదే ప్రశ్న. ఆరువూ, యూదీలు, అఫ్రికా, ఆమెరికా లాదీని తదితర ఖండాల్లో నగలును ఒక వ్యక్తి 8, 7, 6 వూరు భూమి ఉండగా భారత దేశంలో నగలు

గుర్రం రాంమోహన్ రెడ్డి

వ్యక్తికి 0.58 ఎకరాల భూమి మాత్రమే ఉంది. సంపన్నులు, భూస్వాములు చేతుల్లో వందలు, వేల ఎకరాల్లో భూమి ఉంది. సామాన్యుల చేతుల్లో గుంట, రెండు గుంటలు, 5 గుంటలు, 10 గుంటలు, 20 గుంటలు, 30 గుంటలు, మహా అంటే ఒక ఎకరం, 2ఎకరాలు తప్పా భూమి ఏది? అన్న ప్రశ్నలు ఉదయస్తున్నాయి. రిపోర్ట్ ఒక వ్యక్తి 7.5

ఎకరాలు, బైబిల్లో 7 ఎకరాలు, చైనాలో 6.5 ఎకరాలు జప్తునీలో 5.6 ఎకరాలు. జపాన్లో 5 ఎకరాలు, భూమి కూడా భారత దేశంలో సగటు మనిషికి 0.58 ఎకరాల భూమి మాత్రమే ఉంది. ఆసియా భూమి ఎందుకు అందరికీ సమానంగా లేదు. దీనికి కారణం ఎవరు? రాజకీయ వక్తాలు ఎన్నికల ముందు భూమిలేని పేదలకు భూములు పంపమని అని పబ్లిస్టారు. కానీ ఆపరణలో రూపం దాల్చి న దాఖాలు లేవు. తెలంగాణ లో ఒక కోటికి పైగా పంటలు సాగు చేస్తున్నారు. పేదలు స్వేచ్ఛ ఏని భూములు తక్కువే. 96శాతం వది, 34 శాతం మొక్కజొన్న 14 శాతం పత్తి పండిస్తుండగా సగటున పేదలు ఒక ఎకరం, అర

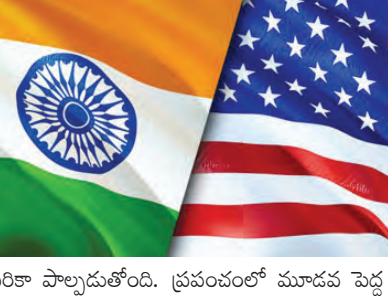
పవరం కాస్త అయితే 5 ఎకరాలకు మించి లేదు. 40 ఎకరాల 60 లక్షల ఎకరాల అటవి, దేవదారులు, ప్రభుత్వ బంజరల పై భూమిలు తెలంగాణలో వ్యవస్థాపిత ఈ భూమిలు సంవత్సరం చేతుల్లో ఉన్నాయి. తెలంగాణలో ఒక ప్రజా భూనిధికి ఎవరూ 800 ఎకరాల భూమి ఉంది. ఇలాంటి భూనిధిని ఏర్పాటు చేసుకోవాలి అంటే మంచి ఉదాహరణ. రాష్ట్రంలో 3.6 ఎకరాల, కర్ణాటకలో 4.3 ఎకరాల, కేరళలో 2.6 ఎకరాల, ఒడిషాలో 3.5 ఎకరాల, బెంగాల్ 4.3 ఎకరాల, టిబెట్లో 1.5 ఎకరాల, జార్ఖండ్లో 1.3 ఎకరాల, బి.జె.పి పాలిత రాష్ట్రాలలో 1.5 ఎకరాల భూమి నగలు రైతుకు ఉంది. నెహ్రూ వికాస్ అని నినాదం వల్లీస్తున్న పాలకులు ఎవరి వికాసం కోసం చేసి చేస్తున్నారన్నదే ప్రశ్న. రైయన్ను అధినేత చేతు లలో చేసి పాలించారు. దేశంలోనే అతి పెద్ద ముఠాదీక్షలు అయిన చేతుల్లోనే ఉంది. ప్రపంచ మార్కెట్లకు శాసనం ఉంది. భూమి కోసం కార్మికులు, రైతులు, పేదమీరు, భూమిని కోసం పోరాడుకున్నప్పుడు పుట్టింది ఎక్కువ నగలు దాల వరకు పనికింపే అంతర్జాతీయ తత్వం నగలు బదును జీవి అత్త గౌరవ అయినప్పటికీ అయిన భూమిని అందరికీ పంచడం లేదు. ఏ పోరాటం చేసిన భూమి ప్రధాన ఎజెండా ఉన్నది నలిగింది. సం వసల్లు పెట్టుబడిదారులు, రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులకు పాలకులు అప్పగించగా ప్రభుత్వ భూమిని అప్పగిస్తున్నారు తప్ప. పేదవాడి గుండే పప్పును తినువాడు అంటే. నగలు మనకి ఉన్నాయి, అంతర్జాతీయ రైతున్నా భూమి ఉంటే అప్పు గౌరవన్న ప్రతిరీతిని ఉపయోగించి విషయం వాస్తవం కాదా “మా భూమి మాకు కావాలని లేకుండా పోరాటాలు చేసి విజయం సాధించారు. నగలు తీరికానంత పోరాటాలు చేసి విజయం సాధించారు. నగలు జీవితీ భూమి ఇబ్బంది న దాదాపు పాలకులకు లేదా అన్న ప్రశ్నలు వెలుగు చూస్తున్నాయి. ●

బారత్, అమెరికా బాంధవ్యంపై నీలినీడలు..

భారత్ ఆర్థిక రంగం 4.19 లక్షల కోట్ల డాలర్ల జిడిపి తో ఐదో స్థానాన్ని పట్కంపై నెట్టి ప్రపంచంలో నాలుగో పెరిగిన ఆర్థిక వ్యవస్థగా అవతరించి కాక కొత్త పరిశ్రమ సృష్టిపైని 11 సంవత్సరాల అనితర ఆధారితంగా 2017 చేసిన కొన్ని ప్రధాన మంత్రి నరేంద్రమోడీ అధికార తరుగుదలలో భారత్, అమెరికా ఇరు దేశాల మధ్య ఇండో-పసిఫిక్ వ్యాపారవ్యవస్థ భాగస్వామ్యం నుంచి వాణిజ్యం, సాంకేతికత, ఉగ్రవాద వినోదకళ, ఇతరలకు ప్రధాన అంశాలుగా హిందూవ్యవస్థ కనిబరిచిన కొనసాగుతున్నాయి. ఫిబ్రవరి 13న, అమెరికా శ్వేతసౌధం లోని ఓమల్ కార్యాలయంలో మన ప్రధానితో అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ సనమాచేత ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆశీర్వాదించినది. రెండోసారి అధ్యక్ష భాధ్యక్షుల చేతుల్లో ట్రంప్ లక్ష్యం మేకే అమెరికా గ్రేట్ ఎగ్జిక్యూటాన్, వినకీత భారత్ అంటే మేకే ఇండియా గ్రేట్ ఎగ్జిక్యూటాన్ (మీగ) రెండూ మరింత భారత్ హిందూవ్యవస్థతో మెగా అవతరించ చేస్తున్నది అమెరికావ్యాప్త సనమాచేతం దిశానిశ్చయ అందించినది. అమెరికా అధ్యక్షునిగా డొనాల్డ్ ట్రంప్, జనవరి 20న ప్రమాణస్వీకారం చేసి, 2025 సంవత్సరాన్ని సుదీర్ఘ నిర్వహణతో ప్రభావితం చేస్తున్నాడు. 47వ దేశాధ్యక్షునిగా ట్రంప్ కాంటిడూట్, నోడెల్ విజేత అనిపించుకోవాలనే తాపత్రయం సృష్టించు పుతాంది. రష్యా, ఉరెయిన్ యుద్ధానికి త్వరగా ముగింపు పడాలని, ట్రంప్ యంత్రాంగం నిర్వహించి రష్యా నుంచి తనకును కొన్ని కోట్ల అగ్నిపే విధంగా ప్రపంచంలో ఓత్తిడి తేవటానికి వాణిజ్య యుద్ధానికి తెరతీసాడు. అగ్రరాజ్యాధి పత్యం, వ్యక్తీకత ప్రతిష్ఠా ప్రతోభంత్రి ఉక్రెయిన్ బిక్కిరి అవుతున్న ట్రంప్ దారేడి. పాకే ఇండియా మధ్య ప్రగల్భాల అనుబంధం నిర్వహించగా జూలైలో త్రోసిపుచ్చింది. రష్యా పట్టం సాంకేతికంగా సుంకాల బెర్రెంపి, పట్ట వ్యతిరేక ప్రధాన భారతీయుల తరంపపు ప్రతీకార చర్యలను మోడి ప్రభుత్వం డిబుల్ సుంకాదింబింది. భాతర చేతులవేరగా అమెరికా సుంకాల సైదాంట్స్ వైఖరిని దుర్వినియోగించింది. రష్యా నుంచి పమురు కొనుగోలు చేసిఉరెయిన్తో యుద్ధానికి

జయసుధార్య

భారత్ అండగా ఉందనే అవాస్తవ నేరారోపణ, ఆ యుద్ధం మోడి చేసే యుద్ధంగా, ట్రంప్ వాణిజ్య సలహాదారు పీటర్ నవర్రో నిందించే దిగజారుడు స్థాయికి అమెరికా చేరింది. రష్యా నుంచి వమురు కొనుగోలు చేస్తున్న చైనాను, ఇతర దేశాలను వదిలిపెట్టి ఇందియాను ఒంటరి చేసే వాణిజ్య యుద్ధంతో ఇంకా రెన్నుకొట్టే కంటింగెంపు వ్యవహారాకు,

అమెరికా పాల్పడుతోంది. ప్రపంచంలో మూడవ పెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థగా శ్రవణంగా పరివర్తన చెందే బాబిలోమయనిస్తున్న భారత్, ట్రంప్ ప్రభుత్వ కట్టిత వనస్సత్వం కారణంగా 47 బిలియన్ డాలర్ల విలువైన అంచనా ఎగువమతులపై ప్రభావం వడుతోంది. అందుకు కరువునీ కాలనువ్వే రెన్నుకొట్టే వ్యాఖ్యలను, మోడి ప్రభుత్వం వట్టింపకోకుండా రాజకీయ విజ్ఞతతో వ్యవహరిస్తోంది. ఏడు నెలల విరామం తర్వాత సెప్టెంబరు 26న ఐక్యరాజ్యసమితి జనరల్ అసెంబ్లీ సమావేశంలో ప్రసంగించేందుకు ప్రధాని మోడి అక్కడకు వెళ్తువని ఉంది. ఫిబ్రవరి నుంచి సెప్టెంబరు నెలారూ వరకు ట్రంప్ నృప్తిస్తున్న ఆర్థిక యుద్ధ వరిణామల నేపథ్యంలో భారత్, అమెరికా మధ్య రెన్నుకొట్టే వాణిజ్య ఒప్పంద ఏ పాతరయిందో ఎంతయినా సాధించగలదో వేలి చూపవలసినదే. భారత వ్యవసాయ రంగాన్ని, పాడి పరిశ్రమ

రంగాన్ని ఆమెరికా కంపెనీల కోసం తెరిచేందుకు భారత్‌కు సుముఖత లేదు. భద్రదేశాల మధ్య పలు విడతలు వర్చులు అనసాగినా, సూతాధిపాదుల సాఫల్యం అంతగా లేదు. హైదరాబాద్ మహారాజు, ఆమెరికా విధివిధానాల వాణిజ్య సమర సేవభ్యంతో 2025 సంవత్సరాంతంలో భారత్‌తో వివిధ హోదా వాణిజ్య సంబంధ వాణిజ్యవ్యూహాల అభ్యుత్తర కీరతలం మార్పు చెందనున్నాయి. రెండేళ్ల దిన్నయలు, జ్వలిపరిశ్రమ, రత్నాలు, అభరణాలు, రోయ్య వరిశ్రమ, తిసానీ, పర్సనల్ వంటి రంగాలు ఈ నిర్దేశిత సుంకాల ప్రభావం వలన దెబ్బతినే దుర్బలత పొంది ఉంది. ఆగస్టు 6న ట్రంప్ 14329 ఎగ్జిమైట్‌లను కిత్తర్చు, ఆగస్టు 27 నుంచి అమలు అవుతోంది. ఓ షెడ్యూల్‌లో కేబి ఇంటియన్ ఎన్టీఎస్ఎస్ అండ్ డిజైన్‌లను అడ్డంక్షలు ఎన్.సి. రిటర్న్స్ వివరణ ప్రకారం ఇండియానుంచి ఆమెరికా ఎగుమతి షిప్‌మెంట్స్ (47-48 బిలియన్ లిలువ దాదాల్చు) ఉత్పత్తులు, చైనా, వియత్నాం, కంబోడియా, ఫిలిప్పైన్స్, తిరుత సాగి తక్కువ, సాగి సీనియర్ దేశాలతో పోలిస్ పోటీ కోల్పోయి తీవ్రంగా దెబ్బతినితాయి. నేడు భారత్ రూ.3 లక్షల కోట్ల విలువైన వస్త్రాలు, నేత ఉత్పత్తులు, సురుకులు ఎగుమతి చేస్తూ ప్రపంచంలో ఆరో అతి పురు ఎగుమతి దారునిగా ఉంది. 2030 నాటికి రూ. 9 లక్షల కోట్లకు పెంచాలని మోడీ ప్రభుత్వం రైతులు, నేత కార్మికులు, డిజైన్ల పూర్వ వాస్తూల వృద్ధి కోల్ మాన్చాలి మేస్తంది. గత 110సంవత్సరాలలో స్వదేశీ మంల్ ప్రధాన పుత్త కారణంగా దేశంలో పెట్టుబడి మూర్చులు గణనీయం గా పెరిగాయి. 2025-26లో ఈవ్యయం రూ.11.2 లక్షల కోట్లకు చేరింది. ప్రధాన మంత్రి సందేహాల్ల నాయకత్వం నే, సమ్యుత్తత వృద్ధి, జాతీయ సుదేశీ సాధికారత, సానన లబంధ దిశలో అభ్యునిర్గుర్ భారత్ పుత్తగమిస్తోంది. మిస్టర్ ఫ్రైమి మినిస్టర్ యూ ఆర్ గ్రేట్ అని రాసి మన ప్రధానికి పుస్తకాన్ని బహుళరచింది ఆమెరికా అడ్డంక్షలు డౌనాల్డ్ ట్రంప్ మాననీక, వృద్ధిశక్తి ప్రపంచ ప్రపంచ రాజకీయ నీతిజ్ఞులకు మిస్సయం కలిగిస్తోంది. ●

ఏ జీవినీ చంపాడు! ఎందుకంటే
తరిగి ప్రాణం పోసి శక్తి మనకు లేదు
కాబట్టి.

మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య

పిదైన మంచి
సాధించాలనుకున్నప్పుడు
శ్రమించే భావం, విమర్శలను
భరించే సహనం ఉండాలి.

ప్రజావాక్కు

విద్యార్థుల్లో పెరుగుతున్న ఒత్తిడి

ప్రస్తుత కాలంలో విద్యార్థుల్లో ఒత్తిడి స్థాయిలు అందో శతశతకంగా పెరుగుతున్నాయి. ఆశ్చర్యకరమేమిటో... ఈ సమస్య ఇప్పుడు కన్యత విద్యా స్థాయిలోనే కాకుండా ప్రాథమిక శాస్త్రశాఖల నుంచే మొదలుపెట్టుతోంది. చిన్న పిల్ల చదువుతో పాటూ ట్యూషన్లు, పోటీ పరీక్షలు కోరింగ్, అదనపు కార్యక్రమాలు వంటి భారంతో మునుసిగ్గున నిద్రపోతున్నారని, తల్లిదండ్రులు పిల్లలభవిష్యత్తుపై కన్ను అందోళనతో వారిని చూచి చిన్న పిల్లలపైపుల్లోనే పోటీ నాటావడంలోకి నెట్టేస్తున్నారు. ఫలితంగా ఆటవిహీన, క్రీడానాతీత, సామాజిక పరిజ్ఞానం వంటి అంశాలు ప్రజామతం కనుమరలకుపోతున్నాయి. చదువుపట్ల ఆసక్తి పెరగాల్సిన వయసులో, భయం, ఒత్తిడి, సమస్యలు వాటికి కారణం వడంపం తల్లిదండ్రుల కలిసి ఏమియం. ప్రభుత్వం, పాఠశాలలు, తల్లిదండ్రులు కలిసి ఈ సమస్యని గమనించి పరిష్కార మార్గాలు అన్వేషించాలి.

- సి.హెచ్. పతాప్, శ్రీకాకుళం

వికలాంగులకు రాజకీయ విజయ్స్

తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వం స్థానికస్థాయిలో ఓసీ సామాజిక వర్గానికి 42శాతం రిజర్వేషన్ స్థావరం కల్పించనున్నది. అదే తరహాలో విజయవాడ సామాజిక కమిషన్లను, 5 శాతం రిజర్వేషన్ సావర్కరం కల్పింపాలి. రాజ్కొంగం ప్రకారం ఎన్కర్వర్ కమిషన్ ఎన్ని పన్నీ వీటి వలనలా రిజర్వేషన్ సావర్కరం కల్పింపాలి. అదే తరహాలో విజయవాడలకు వ కూడా రిజర్వేషన్ స్థావరం కల్పింపాలి. ఈ దేశంలో విజయవాడలను నమస్కరించు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసువచ్చేదానికీగాను నమ న్యాయం వరిష్కరించుకోవడానికి గాను నమస్కరించాలి. విజయవాడల ప్రాతినిధ్యం ఉండాలి.

- ఈదునూరి వెంకటేశ్వర్లు, వరంగల్ జిల్లా

బదలీలకు షెడ్యూల్ ప్రకటించాలి

ఆంధ్రప్రదేశ్ మోడల్ స్కూల్స్ లో వసించేస్తున్న ప్రిన్సిపల్స్, టీచింగ్స్, టీచింగ్స్ బదిలీలను నిర్వహించాలని దీనికి సంబంధించిన షెడ్యూల్ విడుదల చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని టీవర్గ్ కోరుతున్నాడు. డిసెంబర్ 2025 నిర్వహణకు ముందు బదిలీ ప్రక్రియ పూర్తయ్యేలా చూడాలి. డిసెంబర్ 2018 రాష్ట్రాన్ని నియమితులైన మోడల్ స్కూల్స్ నిబంధింక ఈ అవకాశాన్ని కల్పించాలి.

- సురేష్, ఆంధ్రప్రదేశ్

హద్దులెరిగిన స్నేహం

నా, భారతీ మరలా స్నేహ యుగళిగితం అందుకోవడం
మూ దేవేమి లేదు. రెండు దేశాదే వాడులెరిగిన స్నేహాను కను
నా భారతీ, శత్రు, మిత్ర భేదం తెలుసు అందరికీ ఒకటా
స్థులు వడదండం వల్ల నిన్నటిదాకా ప్రత్యర్థులుగా మెలిగిన
భారతీ, చైనాలు తమలో దాగిన స్నేహస్థి గుర్తిం, పెద్దదీక్ష
స్థున్నాయి. తమ మధ్య భేదాలుకా కానికానైన ననుభవ
మనస్థ కూడా కనుగొన్న వరివ్యతిరేకత వారిన సమస్య తప్ప
అలాకానిది కాదని చెప్పవచ్చు. అలాంటి చిన్న చిన్న విషయ
ం స్నేహానికి, కలిసి ఎదగడానికి అడ్డు రాకూడదని భావిస్త
వచ్చును. ఇది అవసరార్థమై కలువల అయినంత మాత్రాన తత్వ
ం కదలదు. ఇరుగు పొరుగు దేశాలు వాణిజ్యంలో సహకరి
ంచుకుంటే ఇరువురికీ మేలు.

- డా. డి.వి.జి. శంకరరావు, పాఠశాల

నీటి కుంటలను ఏర్పాటు చేయాలి

[illegible]

- భారత అవినాష్, జనగామ

జనావాసాలకు దూరంగా మధ్యం షాపులు

వీటివలె ఏపీలో కొత్తగా ఏర్పాటుచేసిన మద్యం విక్రయం కేంద్రాలను కొన్ని నగరాలలో జన వాదల మద్యం ఉటూహనాలు, దీనిని విడిచి వివిధ జంతువులతో వచ్చే జనం ఆ మార్కెట్ గుండా తిరిగి వస్తారు. మద్యం సేవలకు వేతాహు మంత్రివైతూ జతలలో ఉన్నప్పుడు పురజలలు శుభ్రమిది కొట్టు కంటూ ఆ దృశ్యం భయంకరమవుతున్నది. కుటుంబాల ప్రజలు స్నాన ప్రశ్నా ప్రతినిధులకు కూడా తాగుతూ వేసేవారని, ఇవైతూ కొత్త పానీ వల ప్రదేశం కానీ తాగుతూ ఉంటే జనమంత కొంత తగ్గుతుంది.

- బోలోజు మేఘానద్, విశాఖపట్నం

వి

ఎడిట్ పేజీకి..

ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ విశ్లేషణాత్మక రచనలు పంపగోరు రచయితలు మాకు పంపే వ్యాసాలు ఇతర పత్రికలకు కూడా పంపడం సరైన విధానం కాదు. సహకరిస్తారని ఆశిస్తాం. -ఎడిటర్

(e-mail: editpage@vaartha.com)

